

Årsrapport utbildningsnämnden, helår 2025

Innehåll

1 Sammanfattning	4
<i>Undervisningens kvalitet</i>	<i>4</i>
<i>Trygghet och studiero</i>	<i>4</i>
<i>Elevhälsa</i>	<i>4</i>
<i>Kultur och fritid</i>	<i>4</i>
<i>Ekonomi och prognoser</i>	<i>5</i>
<i>Kompetensförsörjning och arbetsmiljö</i>	<i>5</i>
<i>Samlad bedömning</i>	<i>5</i>
2 Uppföljning av nämndens mål och nyckeltal	6
2.1 Skola	6
<i>Förskolor och skolor i Bollebygds kommun ska systematiskt utveckla utbildning och undervisning för att nå höga och jämna resultat.</i>	<i>6</i>
<i>Uppföljning av nämndens mål och nyckeltal</i>	<i>8</i>
<i>Sammanställning prognos för måluppfyllelse</i>	<i>9</i>
2.2 Kultur och fritid	13
<i>Indikatorer</i>	<i>14</i>
<i>Strategi för att nå målet</i>	<i>15</i>
3 Utredningsuppdrag	17
3.1 Sammanfattande analys – nettokostnadsavvikelse	17
3.2 Kulturskola	18
4 Prestationer och nyckeltal	20
4.1 Aktivitetsstöd idrottsföreningar	21
5 Ekonomi	22
5.1 Budget och budgetändringar	22
5.2 Resultat och prognos, per verksamhet	25
5.3 Prognoserna under året, samt eventuella åtgärder	27
5.5 Investeringar	29
6 Medarbetare	31

6.1 Personalstatistik	31
<i>Analys av personalstatistik</i>	<i>31</i>
6.2 Kompetensförsörjning	32
6.3 Arbetsmiljö och hälsa.....	32
7 Internkontroll	34
7.1 Nämndens internkontrollplan	34
<i>Risk- och väsentlighetsanalys.....</i>	<i>34</i>
7.2 Övriga delar i internkontrollen	35
7.2.1 Kontrollpunkter för dataskyddsarbetet	35
7.2.2 Systematiskt brandskyddsarbete (SBA).....	36
7.2.3 Genomgång av inköp.....	37

1 Sammanfattning

Kommunfullmäktiges mål för 2025 har varit att förskolor och skolor i Bollebygds kommun systematiskt ska utveckla utbildning och undervisning för att nå höga och jämna resultat. Årets samlade uppföljningar visar att verksamheterna under 2025 har bedrivit ett mer undervisningsnära och analysdrivet kvalitetsarbete, samtidigt som skillnader i genomförande och uppföljning kvarstår mellan enheter.

Undervisningens kvalitet

Under 2025 har utvecklingsarbetet haft ett tydligare fokus på undervisningens innehåll och kvalitet i samtliga skolformer. Språk- och begreppsutveckling har varit prioriterade områden i förskola, förskoleklass och grundskola, och flera enheter har genomfört insatser för att stärka läsning, differentiering och anpassningar i undervisningen. I den anpassade grundskolan har strukturer för kartläggning och professionsutveckling bidragit till mer tillgängliga lärmiljöer. Samtidigt visar uppföljningen att genomförandet har varierat mellan enheter och undervisningsmiljöer, och att effekterna på barns och elevers progression inte har varit fullt ut likvärdiga.

Trygghet och studiero

Trygghetsarbetet har under året fungerat väl i hela organisationen och utgjort en stabil grund för lärande. Gemensamma arbetssätt och strukturer har bidragit till förbättrad studiero i flera verksamheter. Uppföljningen visar dock att tillämpningen av gemensamma ramar har varierat mellan avdelningar och klassrum, vilket har påverkat studieron i vissa lärmiljöer. Arbetet har därmed gett positiva effekter, men inte nått fullt genomslag i alla delar av verksamheten.

Elevhälsa

Elevhälsans arbete har under 2025 bedrivits mer undervisningsnära och i samverkan med pedagogisk personal. Tidiga insatser och strukturerade forum har bidragit till att behov har kunnat uppmärksammas och hanteras i ett tidigare skede. Samtidigt har belastningen på elevhälsan varit hög, och uppföljningen visar att det förebyggande arbetet på gruppnivå inte fullt ut har räckt till för att minska trycket på individinsatser i samtliga verksamheter.

Kultur och fritid

Biblioteksverksamheten och skolbiblioteken har under året utgjort viktiga resurser för barns och elevers språk- och läsutveckling. Fritidshemmen har erbjudit meningsfulla aktiviteter som bidragit till barns och elevers sociala utveckling,

delaktighet och trygghet, och fungerat som ett viktigt komplement till skoldagen. Uppföljningen visar samtidigt att kopplingen mellan fritidshemmets pedagogiska verksamhet och skolans undervisning har varierat mellan enheter, vilket har påverkat möjligheten att fullt ut ta tillvara fritidshemmets bidrag till det samlade lärandet.

Ekonomi och prognoser

Den ekonomiska uppföljningen har genomförts regelbundet under året, och rektorerna har haft förbättrade förutsättningar att följa och analysera sina ekonomiska ramar. Helårsutfallet visar ett ansträngt ekonomiskt läge i delar av verksamheten, där vissa utvecklingsinsatser har varit svåra att upprätthålla fullt ut över tid. Resursförutsättningarna har därmed påverkat genomförandekraften i kvalitetsarbetet och ställt krav på tydliga prioriteringar av kärnuppgifterna.

Kompetensförsörjning och arbetsmiljö

Under 2025 har förvaltningen förstärkt stödet till enheterna genom genomförda kvalitetsdialoger och ett tydligare fokus på systematiskt kvalitetsarbete med undervisningen som utgångspunkt. Insatser för att stärka rektorers ledarskap och analyskompetens har bidragit till ökad medvetenhet om hur analys, prioritering och uppföljning kan användas för att driva utveckling. Samtidigt har utmaningar kopplade till kompetensförsörjning och arbetsbelastning påverkat verksamheternas långsiktiga hållbarhet.

Samlad bedömning

Sammanfattningsvis har 2025 präglats av ett mer undervisningsnära och analysdrivet kvalitetsarbete i hela organisationen. Arbetet har bidragit till förbättrade förutsättningar för barns och elevers lärande, men uppföljningen visar att likvärdigheten i genomförandet och tydligheten i effektoppföljningen ännu inte har varit tillräcklig för att nå höga och jämna resultat i samtliga verksamheter. För att fullt ut nå kommunfullmäktiges mål krävs fortsatt fokus på genomförandekraft, likvärdig tillämpning av gemensamma arbetssätt samt tydligare uppföljning av effekter på barns och elevers lärande.

2 Uppföljning av nämndens mål och nyckeltal

2.1 Skola

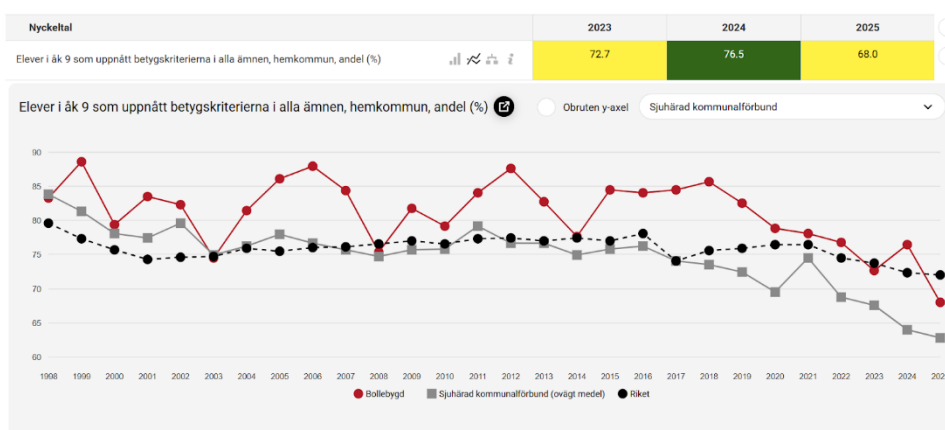
Förskolor och skolor i Bollebygds kommun ska systematiskt utveckla utbildning och undervisning för att nå höga och jämna resultat.

Nuläge och resultat 2025

De slutliga resultaten för vårterminen 2025 visar en delad bild av måluppfyllelsen inom fokusområdet Skola. Gymnasiebehörigheten har ökat, medan både andelen elever som når godkända betyg i alla ämnen och det genomsnittliga meritvärdet har minskat. Detta pekar på att kompensatoriska insatser når fler elever till behörighet, men att undervisningens genomslag på högre kunskapsnivåer behöver stärkas.

Andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram uppgår till 91,4 procent (Hemkommun, Kolada). Resultatet ligger tydligt över både Sjuhäradskommunerna och riket, vilket indikerar en stark måluppfyllelse vad gäller grundläggande behörighet.

Samtidigt har andelen elever i årskurs 9 som uppnått betygsriterierna i alla ämnen minskat till 68 procent, vilket innebär en försämring med 8,5 procentenheter jämfört med föregående år. Resultatet ligger lite under nivå med riket men fortsatt över genomsnittet för Sjuhäradskommunerna.

Skillnader i resultat mellan flickor och pojkar kvarstår, där flickors meritvärden visar en nedåtgående utveckling. Detta förstärker behovet av fördjupad analys av undervisningens utformning, progression och bedömning.

Nyckeltal	Kön	2023	2024	2025
Elever i år 9 som uppnått betygsriterierna i alla ämnen, hemkommun, andel (%)	Totalt	72.7	76.5	68.0
	Kvinnor	78.3	80.7	61.7
	Män	66.1	72.6	73.5

Trygghet och studiero beskrivs fortsatt som relativt stabila, med tydligare strukturer och gemensamma rutiner. Inom förskolan har arbetet med dokumentation av barns lärande och språkutveckling stärkts, medan fritidshemmens pedagogiska uppdrag fortsatt behöver utvecklas i relation till skolans undervisning.

Enheternas rapporter visar att förskolorna under året har arbetat mer systematiskt med språkutvecklande arbetssätt, trygghetsskapande lärmiljöer och struktur i det pedagogiska arbetet. Arbetet med aktiva åtgärder, årshjul och uppföljning har genomförts i samtliga verksamheter, vilket har bidragit till ökad samsyn kring uppdraget. Samtidigt visar analyserna att kopplingen mellan genomförda aktiviteter och synlig progression i barns lärande ännu inte är tillräckligt tydlig. Kvaliteten i genomförandet varierar mellan avdelningar, vilket påverkar likvärdigheten i barns utbildning. För att nå högre måluppfyllelse behöver uppföljningen av barns utveckling bli mer systematisk och gemensamma arbetssätt få ett mer likvärdigt genomslag i alla förskolor.

Analys

Utfallet för 2025 visar en försämring i andelen elever som når godkända betyg i alla ämnen, samtidigt som andelen gymnasiebehöriga elever har ökat jämfört med föregående år. Detta indikerar att skolans kompensatoriska insatser i stor utsträckning har lyckats stödja elever till gymnasiebehörighet, men att insatserna inte i tillräcklig grad har nått de elever som riskerar underkända betyg i enskilda ämnen. Resultatet understryker vikten av tidiga, ämnesspecifika stödinsatser samt ett fortsatt fokus på undervisningens kvalitet och likvärdighet för att minska andelen elever med icke godkända betyg.

Meritvärdet 2025 har sjunkit jämfört med föregående år och ligger under både riket och jämförbara kommuner. Variationerna över tid indikerar att resultaten är känsliga för skillnader mellan årskullar, vilket understryker behovet av ökad stabilitet och likvärdighet i undervisningens kvalitet för att fler elever ska nå högre betygsnivåer.

Kvalitetsdialoger och uppföljningar under året visar att där undervisningen har präglats av tydlig struktur, gemensam planering och aktivt kollegialt lärande har resultaten varit mer stabila. Där systematiken i uppföljning och analys har varit svagare har resultaten varit mer ojämna. Förvaltningens samlade bedömning är att dessa faktorer är påverkbara genom fortsatt utveckling av pedagogiskt ledarskap och ett systematiskt kvalitetsarbete.

Bedömning av måluppfyllelse

Resultaten indikerar att kommunens nuvarande insatser delvis är ändamålsenliga, men inte tillräckliga för att säkerställa att alla elever når kunskapskraven i samtliga ämnen. Det finns behov av att i högre grad rikta insatser mot undervisningens kvalitet och likvärdighet samt mot tidig identifiering av elever i behov av stöd. För att öka andelen elever som når målen i alla ämnen krävs ett mer systematiskt och sammanhållet arbete genom hela grundskolan.

Inriktning framåt

För att vända utvecklingen behöver arbetet med tidiga, samordnade och ämnesspecifika stödinsatser förstärkas. En tydligare progression i lärandet från de tidiga skolåren till högstadiet behöver säkerställas, med särskilt fokus på språk, läsförståelse och begrepp i alla ämnen. Det är också angeläget att fortsätta utveckla det systematiska kvalitetsarbetet, där uppföljning av insatser och analys av resultat används mer konsekvent för att justera undervisning och stöd utifrån identifierade behov. Fokus bör ligga på att öka likvärdigheten mellan skolor och stadier samt att säkerställa att insatserna leder till förbättrade resultat för de elevgrupper som i dag riskerar att inte nå kunskapskraven.

Förskolor och skolor i Bollebygds kommun ska systematiskt utveckla utbildning och undervisning för att nå höga och jämna resultat.					
Verksamhetsmål	Indikatorer				
	Utfall Bollebygd VT - 2025	Utveckling föregående år	Utfall Sjuhärads kommunerna	Utfall Riket	Period
Elever i åk. 9 som har uppnått betygskriterierna i alla ämnen.	68	-7,6 procent- enheter	61,15	68,6	VT 2025
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun	91,4 %	+4,8 procent- enheter	76,69	82,3	VT 2025
Elever i åk 9, meritvärde, hemkommun, genomsnitt (17 ämnen)	219	-15	212	229	VT 202

Uppföljning av nämndens mål och nyckeltal

Den samlade uppföljningen av nämndens mål och nyckeltal för 2025 visar en delad bild av måluppfyllelsen. Bedömningen ligger i linje med de slutliga resultaten för vårterminen 2025 och den analys som redovisas inom respektive fokusområde.

Målet om att förskolor och skolor i Bollebygds kommun systematiskt ska utveckla utbildning och undervisning för att nå höga och jämna resultat bedöms som delvis uppnått. Resultaten visar en tydlig positiv utveckling vad gäller gymnasiebehörighet, samtidigt som andelen elever som uppnår betygsriterierna i alla ämnen har minskat jämfört med föregående år. Detta indikerar att fler elever når grundläggande behörighet, medan likvärdig progression och bredd i måluppfyllelsen ännu inte är tillräckligt säkerställd.

Skillnader i resultat mellan elevgrupper kvarstår, vilket tillsammans med utvecklingen av indikatorerna understryker behovet av fortsatt fokus på undervisningens kvalitet, systematik i bedömning och ett analysdrivet kvalitetsarbete.

Även målet om att stärka Bollebygds attraktivitet som arbetsgivare bedöms som delvis uppnått. Medarbetarundersökningar visar fortsatt höga värden avseende motivation, ledarskap och tydlighet i uppdraget. Samtidigt pekar analyserna på behov av långsiktigt arbete med hållbara arbetsvillkor, kompetensförsörjning och balans mellan krav och resurser.

Sammantaget bekräftar uppföljningen att nämndens prioriteringar under 2025 är relevanta, men att ytterligare arbete krävs för att nå full måluppfyllelse.

Sammanställning prognos för måluppfyllelse

		Hur har målet uppnåtts under 2025		
Nr	Mål	Uppnås	Delvis uppnås	Ej uppnås
Verksamhetsmål				
1	Förskolor och skolor i Bollebygds kommun ska systematiskt utveckla utbildning och undervisning för att nå höga och jämna resultat		X	
2	Företag i Bollebygd ska ha goda möjligheter att etableras, verka och utvecklas i kommunen		X	
3	Bollebygds attraktivitet som arbetsgivare ska förbättras	X		

4	Utveckla en aktiv och väl fungerande kulturskola på alla kommunala skolor	X		
5	Utveckla kommunens utbud av fritids- och kulturaktiviteter, målet mäts genom aktiviteter inom kommunens olika verksamheter		X	
6	Samtliga nämnder ska arbeta med insatser som bidrar till att kommunens energianvändning minskar	X		
7	Bollebygds kommun ska ha en hög ambitionsnivå och öka takten i omställningen till en hållbar utveckling	X		

I Bollebygds kommunala förskolor, förskoleklasser , grundskolor, anpassad grundskola och fritidshem skapas de bästa förutsättningarna för barns och elevernas lärande och utveckling utifrån de nationalt framtagna målsättningarna och delmål

		Prognosen är att målet kommer att...			
Verksamhet	Målsättning	Uppnås	Delvis uppnås	Ej uppnås	Kort motivering (sammanfattad analys)
Förskolan	I förskolan får varje barn en utbildning av hög kvalitet som ger barnet goda möjligheter till lek, rörelse, utveckling och lärande samt förbereder för fortsatt utbildning.		X		Verksamheterna har under året blivit bättre på att fokusera på det som händer i det dagliga arbetet med barnen, till exempel språkutveckling genom läsning och aktiviteter utomhus. Arbetet följs upp mer strukturerat än tidigare och trygghetsarbetet fungerar väl. Samtidigt är det fortfarande svårt att på ett enkelt sätt visa vilken skillnad insatserna gör för barnens utveckling, och kvaliteten varierar mellan olika

					avdelningar. För att nå full måluppfyllelse behöver arbetssätten bli mer likvärdiga och uppföljningen tydligare.
Förskoleklassen	I förskoleklassen får varje elev en utbildning av hög kvalitet som ger eleven goda möjligheter att utvecklas och lära samt förbereder för fortsatt utbildning.		X		Förskoleklassen har under året utvecklats mot ett mer målstyrt och strukturerat arbete med tydlig prioritering av barns språkutveckling, kommunikation och delaktighet. Arbetssätten har stärkts och följs upp mer systematiskt än tidigare, vilket ger bättre förutsättningar för en trygg och lärande övergång till grundskolan. Samtidigt varierar kvaliteten mellan olika avdelningar och förskolor, och det är ännu svårt att på ett enkelt sätt visa vilken skillnad insatserna gör för barnens utveckling över tid. För att nå full måluppfyllelse behöver arbetet bli mer likvärdigt och uppföljningen av barns progression tydligare.
Grundskolan	I grundskolan får varje elev en utbildning av hög kvalitet som ger eleven goda möjligheter att inhämta och utveckla kunskaper och värden samt ger en god grund för fortsatt utbildning.		X		Grundskolan har fungerande rutiner för trygghet, studiero och arbete med språk och läsning, och riktade insatser har bidragit till att fler elever når grundläggande kunskapskrav. Samtidigt varierar kvaliteten mellan olika klassrum, och det är fortfarande för få elever som når högre resultat utifrån sin potential. För att nå full måluppfyllelse behöver undervisningen bli mer likvärdig mellan skolor och klasser, de mest effektiva arbetssätten säkras över tid även vid förändrade resurser, samt uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling användas mer systematiskt för att utveckla undervisningen i vardagen.

Anpassad grundskola	I den anpassade grundskolan får varje elev en utbildning av hög kvalitet som ger eleven goda möjligheter att inhämta och utveckla kunskaper och värden samt ger en god grund för fortsatt utbildning.		X		Verksamheten har en tydlig struktur för stöd till elever och personalen har stärkt sin kompetens i hur undervisningen kan anpassas efter elevernas behov. Uppföljningen av elevernas utveckling fungerar väl på individnivå. För att nå full måluppfyllelse behöver skolan också bli bättre på att följa upp hur undervisningen fungerar för grupper av elever och säkerställa att den information som finns om elevernas utveckling i högre grad används för att utveckla undervisningen i vardagen.
Fritidshemmet	I fritidshemmet får varje elev en meningsfull fritid och en utbildning av hög kvalitet som ger eleven goda möjligheter att utvecklas och lära samt ger en god grund för fortsatt utbildning		X		Verksamheten erbjuder många meningsfulla aktiviteter som stärker barns delaktighet, kommunikation och sociala utveckling. Arbetet är välorganiserat, men det är idag svårt att tydligt se och följa upp vilken skillnad insatserna faktiskt gör för barnens utveckling över tid. Kvaliteten riskerar också att variera beroende på vilken personal som är i tjänst. Nästa steg är att enas om gemensamma mål för vad barnen ska utveckla i verksamheten och att ta fram några enkla sätt att följa upp om arbetet ger önskad effekt.

Prognosen för 2025 bedöms sammantaget vara **delvis uppnådda mål** inom samtliga skolformer. Under året har förvaltningens verksamheter visat en tydlig förflyttning mot ett mer undervisningsnära och analysdrivet kvalitetsarbete. I samtliga skolformer syns en ökad medvetenhet om språk- och begreppsutveckling, trygghetsskapande arbetssätt samt tillgängliga lärmiljöer. Arbetet präglas i allt högre grad av strukturerade modeller och gemensamma ramar, såsom systematiskt kvalitetsarbete, elev- och barnhälsoarbete samt kollegialt lärande.

Samtidigt visar analyserna att effekterna på barns och elevers faktiska lärande och progression ännu inte fullt ut är likvärdiga mellan verksamheter och undervisningsmiljöer. Förflyttningen under året handlar därför i stor utsträckning om att gå från väl genomförda insatser till tydligare effektuppföljning på gruppnivå. Huvudmannens förstärkta kvalitetsdialoger och satsning på rektorers analys- och

ledarskapskompetens bedöms vara en framgångsfaktor för att ytterligare höja kvaliteten och gå från delvis uppnådda mål till uppnådda mål kommande år.

2.2 Kultur och fritid

Utveckla en aktiv och väl fungerande kulturskola på alla kommunala skolor.

Mål 4	Bollebygds kommun ska vara en kommun som erbjuder förutsättningar för ett jämlikt och berikande kultur och fritidsutbud för hela befolkningen i livets alla skeden.
<p>Större medieutbud och tillgänglighet: Samarbetet med Knallebiblioteken utvecklas hela tiden. Låntagarna har upptäckt att det är möjligt att låna från andra bibliotek inom Knallebiblioteken, vilket på sikt bör ge en högre andel utlån.</p> <p>Kompetensutveckling och nätverk för personalen: Samarbetet inom Knallebiblioteken medför kollegor, erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling. Vilket i sin tur kommer att leda till bättre service och ett mer berikande kulturutbud för invånarna.</p> <p>Fritidskortet: Riksdagen har beslutat om att införa fritidskortet. Den nya lagen trädde i kraft den 8 september. Lagen innebär att barn mellan 8 och 16 år får ett digitalt fritidskort som kan användas för att betala för fritidsaktiviteter samt kulturskolan. Vad detta kommer medföra är fortfarande oklart, men förhoppning är att fler barn ska hitta till föreningslivet och/eller kulturskolan.</p> <p>Ungdomsgården; 2025 pågick arbetet med att utröna ungdomsgårdens tillhörighet. Ungdomsgården tillhör socialförvaltningen, men i det förslag som lades fram skulle ungdomsgården tillhöra utbildningsförvaltningen och kultur och fritid från och med 2026. Förslaget återremitterades av KASU och beslut förväntas tas under våren 2026.</p>	

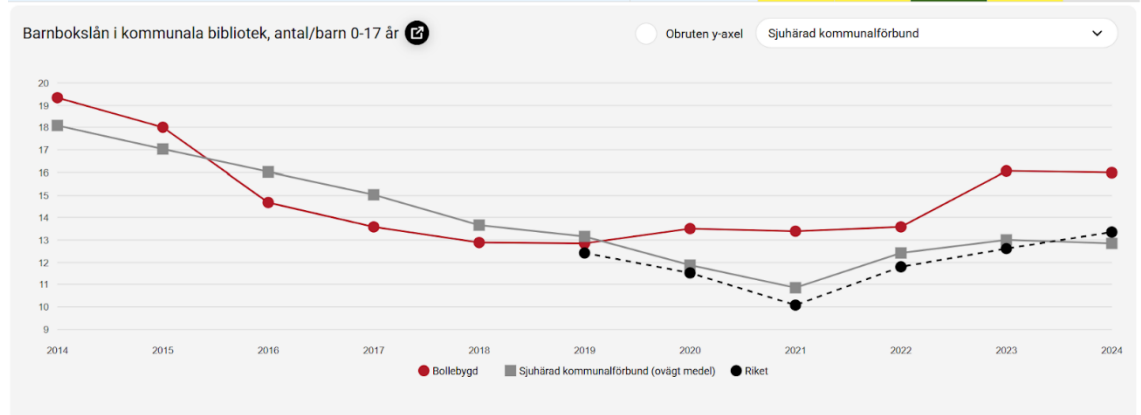
Mål 5	En aktiv och väl fungerande kulturskola på alla kommunala skolor
<p>Arbetet med att göra kulturskolan mer relevant för målgruppen har påbörjats. Det pågår samtal med Härryda kommun (som vi i dagsläget köper kulturskolan ifrån) hur vi kan både anpassa och utbudet av kurser. Exempelvis har det påbörjats ett pilotprojekt tillsammans med ungdomsgården. Projektet finansieras av Kulturrådet och syftar till att nå ungdomar i högre grad än vad som görs idag.</p> <p>Under 2025 gjordes en nulägesanalys av nyttjandet av kulturskolan samt ett förslag på åtgärder för att öka nyttjandet. Dokumentet beskrev vilka kurser som finns, vad en kulturskola är och kort om avtalet med Härryda kommun. I</p>	

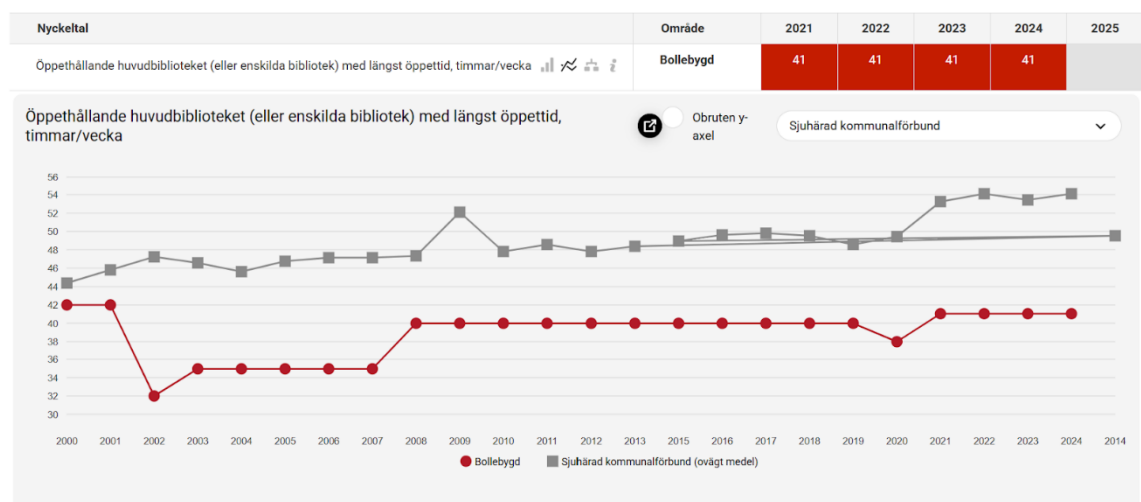
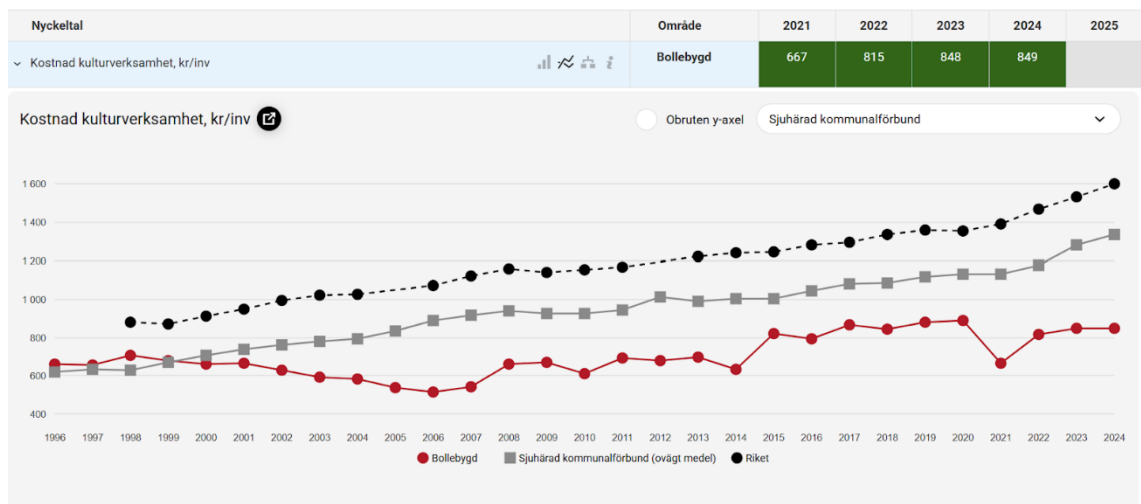
dokumentet beskrivs det också en rad olika förslag för att få fler att börja i kulturskolan samt fyra alternativa vägar i framtiden.

Indikatorer

		2021	2022	2023	2024	2025
Barnbokslån i kommunala bibliotek, antal/barn 0-17 år	Bollebygd	13,4	13,6	16,1	16	Ännu inte publicerade
	Riket	11	11,8	13,8	14,4	
Öppethållande huvudbiblioteket, timmar/vecka	Bollebygd	41	41	41	41	
	Riket	56	60	62	62	
Kostnad kulturverksamhet, kr/inv.	Bollebygd	667	815	848	849	
	Riket	1 327	1 469	1 472	1 535	
Kostnad fritidsverksamhet, kr/inv.	Bollebygd	458	993	767	941	
	Riket	1 837	1 991	2 135	2 315	

Nyckeltal	Område	2021	2022	2023	2024	2025
Barnbokslån i kommunala bibliotek, antal/barn 0-17 år	Bollebygd	13.4	13.6	16.1	16.0	

Strategi för att nå målet

I kultur- och fritids verksamhetsområden ingår bland annat allmäncultur, barnkultur, kulturskola, folkbibliotek, lovaktiviteter och föreningsliv. I uppdraget finns också skolbibliotek.

Utgångspunkter för arbetet med kultur- och fritidsområdet definieras i de av kommunfullmäktiga fastslagna planerna **Kultur- och fritidsplan 2023 – 2026 (KS2022/296)** samt **Biblioteksplan 2022–2025 för Bollebygds kommun (KS2022/102)**

Bollebygds bibliotek har varit en del av Knallebiblioteken i ett års tid. Bibliotekets låntagare har upptäckt att det är möjligt att låna från andra bibliotek inom Knallebiblioteken, vilket på sikt bör ge en högre andel utlån.

Den 1 juli trädde den nya skolbibliotekslagen i kraft. De finns idag skolbibliotek på de kommunala skolorna, med utbildad personal. I lagen framgår det att varje kommun ska ta fram en skolbiblioteksplan. Bollebygds skolbiblioteksplan antogs

av utbildningsnämnden sammanträde i april. Kommunens plan stäcker sig längre en vad som anges i lagen, då den också innefattar förskolan.

Glädjande är att föreningarna i kommunen har återhämtat sig efter pandemin.

Enligt siffror från RF-SISU så har antalet deltagartillfällen mellan 2019 och 2023 ökat med 10 725 tillfällen (2019 var det 35 212 tillfällen och 2023 var det 45 937 tillfällen). Omklädningsrummen i den stora idrottshallen på Bollebygds skolan har renoverats från maj i år. Renoveringen förväntas bli klar i slutet av september.

Renoveringen har troligtvis inte påverkar antalet deltagartillfällen då föreningarna har haft tillgång till hallen under hela renoveringsperioden.

3 Utredningsuppdrag

3.1 Sammanfattande analys – nettokostnadsavvikelse

Analysen av nettokostnadsavvikelsen visar att Bollebygds kommun har en tydlig och medveten kostnadsprofil inom utbildningsverksamheterna, där prioriteringar mellan skolformer ger olika utfall i jämförelse med såväl rikssnittet som pendlingskommuner nära storstad.

Förskola

Bollebygd ligger i nivå med eller något under rikssnittet samt lägre än genomsnittet för pendlingskommuner nära storstad vad gäller nettokostnadsavvikelse. Detta indikerar en kostnadseffektiv förskoleverksamhet, där kommunen lyckas möta ett högt efterfrågetryck utan att överskrida strukturellt förväntad kostnadsnivå. Jämfört med många storstadsnära kommuner, som ofta har positiva avvikelser till följd av högre ambitionsnivå eller mindre barngrupper, framstår Bollebygd som återhållsam men stabil i sitt kostnadsläge.

Grundskola

Inom grundskolan uppvisar Bollebygd en positiv nettokostnadsavvikelse både jämfört med rikssnittet och med pendlingskommuner nära storstad. Det innebär att kommunen satsar mer resurser per elev än vad kostnadsutjämningsystemet förväntar sig. Avvikelsen kan förklaras av liten skala och en medveten ambition att hålla hög kvalitet, exempelvis genom lärartäthet, elevhälsa och stödinsatser. Jämfört med större pendlingskommuner saknar Bollebygd stordriftsfördelar, vilket bidrar till ett högre kostnadsläge per elev.

Gymnasieskola

Bollebygd har en tydligt negativ nettokostnadsavvikelse i gymnasieskolan jämfört med både rikssnittet och pendlingskommuner nära storstad. Detta beror på att kommunen inte driver egen gymnasieskola, utan köper utbildningsplatser i andra kommuner. Strategin ger ett betydligt lägre kostnadsläge än genomsnittet, särskilt i jämförelse med kommuner som upprätthåller egna gymnasiestrukturer.

Samlad bedömning

Sammantaget visar nettokostnadsavvikelserna att Bollebygd prioriterar resurser till förskola och särskilt grundskola, medan gymnasieskolan hanteras genom regional samverkan med tydliga kostnadsfördelar. Kommunens utbildningsverksamhet präglas därmed av strategiska val snarare än generella kostnadsavvikelser, med ett totalt kostnadsläge som är väl förankrat i kommunens struktur som pendlingskommun nära storstad.

3.2 Kulturskola

Nulägesanalys av nyttjandet av kulturskolan – sammanfattande analys

Utredningen av nyttjandet av kulturskolan i Bollebygds kommun visar att cirka 12 procent av barnen i åldern 6–15 år deltar i verksamheten. Deltagandet ligger i nivå med vissa jämförbara kommuner, men lägre än exempelvis Svenljunga, vilket indikerar att det finns en utvecklingspotential i att nå fler barn och unga. Nationella och regionala styrdokument betonar kulturskolans roll för barns och ungas skapande, delaktighet och tillgång till en meningsfull fritid, samt vikten av likvärdig tillgång oavsett bakgrund, bostadsort eller socioekonomiska förutsättningar. Analysen pekar på att vissa grupper generellt sett är underrepresenterade i kulturskolans verksamhet, bland annat barn i socioekonomisk utsatthet, barn med funktionsnedsättning samt barn med utländsk bakgrund – ett mönster som också återfinns nationellt.

Kulturskolan i Bollebygd bedrivs idag genom avtal med Härryda kommun. Samarbetet innebär tillgång till kvalificerad personal, kollegialt sammanhang för pedagogerna och ett utbud som annars hade varit svårt att upprätthålla i en mindre kommun. Samtidigt innebär modellen begränsade möjligheter för Bollebygd att fullt ut styra utbud, utvecklingsinriktning och omfattning utifrån lokala behov och prioriteringar. Verksamheten är i huvudsak förlagd till Bollebygds skolan, med visst utbud även på Töllsjö- och Örelundskolan. Detta ger en viss geografisk spridning, men analysen visar att tillgången fortfarande påverkas av praktiska faktorer såsom lokaler, schemaläggning, resvägar och vårdnadshavares möjlighet att stödja barnens deltagande.

Utredningen identifierar flera strukturella hinder för ett ökat deltagande i kulturskolan. Avgifter för kursverksamhet och instrumenthyra kan utgöra en tröskel för vissa familjer. Lokalförutsättningarna begränsar möjligheterna att bredda utbudet, exempelvis vad gäller dans, teater och andra estetiska uttryck som kräver anpassade lokaler. Vidare pekas kompetensförsörjning och små tjänsteomfattningar ut som en utmaning, särskilt om kommunen skulle välja att bedriva kulturskola i egen regi. Sammantaget visar analysen att en utökning av kulturskolans verksamhet, oavsett organisationsform, kommer att medföra ökade kostnader.

Fyra huvudsakliga utvecklingsvägar har identifierats: att etablera kulturskola i egen regi, att utöka eller omförhandla nuvarande avtal med Härryda kommun, att teckna avtal med Borås stad eller att fortsätta i nuvarande form med justeringar. Samtliga alternativ har både fördelar och nackdelar. Egen regi kan ge ökad lokal rådighet och tydligare koppling till kommunens övriga verksamheter, men bedöms vara kostsam och sårbar utifrån kompetensförsörjning. Samarbete med större kommuner ger tillgång till bredare utbud och stabil personalstruktur, men innebär mindre lokal styrning. Att fortsätta i nuvarande form bedöms vara den minst

omställningskrävande vägen, men riskerar samtidigt att befästa ett begränsat utbud och därmed ett fortsatt relativt lågt deltagande.

Utredningen pekar även på ett antal konkreta åtgärder för att öka nyttjandet av kulturskolan på kort och medellång sikt, oavsett val av långsiktig organisationsform. Exempel på sådana åtgärder är breddat kursutbud, sänkta eller avskaffade avgifter, prova-på-verksamhet, ökad samverkan med skolan och fritidsverksamheten samt mer aktiv information till vårdnadshavare och barn, exempelvis via föräldramöten och lokala evenemang. Möjligheten till öppen, avgiftsfri verksamhet med kulturinnehåll lyfts också som ett sätt att sänka trösklarna och nå nya målgrupper. Införandet av fritidskortet kan på sikt påverka deltagandet positivt, men effekterna är i nuläget svåra att bedöma.

Sammantaget visar nulägesanalysen att kulturskolan i Bollebygd i grunden håller en god kvalitet genom tillgången till professionell kompetens, men att nuvarande modell och förutsättningar begränsar verksamhetens räckvidd och likvärdighet. För att kulturskolan i högre grad ska kunna bidra till kommunens mål om jämlika uppväxtvillkor, meningsfull fritid och barn och ungas rätt till kultur, krävs strategiska ställningstaganden kring organisering, resursfördelning och långsiktig inriktning.

4 Prestationer och nyckeltal

Prestationer för Utbildningsnämnden 2025	Utfall snitt 2025	Budget 2025	Skillnad budget	Utfall 2024	Skillnad mellan åren
Antal barn och elever Folkbokförda i Bollebygds kommun					
Barn i förskola	521	523	-2	531	-10
- varav köpt verksamhet	32	26	6	27	5
- såld verksamhet	5	3	2	4	1
Elever i fritidshem	471	531,5	-60,5	479	-8
- varav köpt verksamhet	102	105	-3	106	-4
- såld verksamhet	8	10	-2	9	-1
Elever i förskoleklass	121	126	-5	107	14
- varav köpt verksamhet	23	23	0	23	0
- såld verksamhet	2	1	1	2	0
Elever i grundskola år 1-9*	1165	1168	-3	1 174	-9
- varav köpt verksamhet	188	188	0	197	-9
- såld verksamhet	19	18	1	21	-2
Elever i anpassad grundskola	17	22	-5	16,8	0,2
-varav omvänt integrerade anpassad grund	0,5	0,5	0	0	0,5
Under utredning (volymbuffert)	2	2	0	0	2
- varav köpt verksamhet	2	2	0	2,5	-0,5
- såld verksamhet	0	0	0	0	0
Elever i fritidshem anpassad grundskola	6,1	6,5	-0,4	5,4	0,7
- varav köpt verksamhet	1,5	1,5	0	1	0,5
- såld verksamhet	0	0	0	0,5	-0,5
Elever i gymnasium	367	398,5	-31,5	371	-4
- varav i egen regi	13	14	-1	10	3
- såld verksamhet	0	0	0	1,5	-1,5

Elever i anpassad gymnasieskola	4,8	0	4,8	2,4	2,4
--	-----	---	-----	-----	-----

I tabellen ovan redovisas i tur och ordning utfall prestationer i snitt för helåret, budget för året och skillnaden däremellan. Utfallet förra året och skillnaden mellan det och året.

Volymerna minskar i främst förskola, fritidshem och grundskola jämfört med föregående år. Jämfört med budget är skillnaden stor för fritidshem. För förskola är ökningen för köpta platser både jämfört med budget och föregående år, då ökningen skedde på höstterminen och kommer få helårsutfall 2026. De köpta platserna är mer kostsamma än att ha barnen i egen regi.

För gymnasiet är elevantalet bara något lägre än förra året men långt mycket lägre än det budgeterade antalet. En förklaring till att överskottet inte är stort på gymnasiet som volym jämfört med budget uppvisar är att elever i anpassat gymnasium räknas som gymnasielev i potten och utbildningskostnaden för dem är ungefär fyra gånger högre. Man kan också anta att beloppet per volymelev i gymnasiet är lägre än faktisk utbildningskostnad och kostnad för busskort eller skolskjuts.

4.1 Aktivitetsstöd idrottsföreningar

År	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Deltagartillfällen	35 212	32 773	32 662	39 045	45 937	45 574

Källa: RF-SISU.

Då aktivitetsstöd till föreningar redovisat större underskott redovisas här den ökning av deltagartillfällen som skett sedan coronaåren.

5 Ekonomi

5.1 Budget och budgetändringar

Budget	Beslut 2025	Tekniska justeringar	Nya löner	Aktuell budget
Utbildningsnämnden	338,3	-1,6	5,4	342,1

Budgetförändringar

Budget för tekniska justeringar såsom internhyra och budget för löneökningar har tillkommit under året utöver beslutad ram. Nämnden har tilldelats full kompensation i budgetram för lönerevisionen.

Resultat och prognos, övergripande

	Helår 2025			Helår 2024
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Försäljningsintäkter	0,2	0,2	0,0	0,1
Taxor och avgifter	10,1	9,6	0,5	9,9
Hyror och arrenden	0,2	0,0	0,1	0,1
Bidrag & kostnadsers	21,3	15,7	5,6	19,3
Försäljn vht samt övr ersättn	4,2	3,2	1,0	3,7
Summa intäkter				
Bidragkostnader	-3,0	-2,5	-0,5	-3,0
Köpt verksamhet	-83,5	-85,9	2,4	-84,0
Personalkostnader	-188,8	-189,9	1,1	-194,2
Lokalkostnader	-51,0	-51,0	0,0	-48,3
Förbrukning och underhållsmaterial	-9,1	-6,6	-2,5	-7,0
Övriga kostnader	-35,3	-34,8	-0,5	-35,2
Finansiella kostnader	-0,2	-0,1	0,0	-0,2
Summa kostnader	-370,9	-370,9	0,0	-371,8
Nettokostnad	-334,8	-342,1	7,3	-338,7

Jämförelsen görs mellan utfall i år till och utfall föregående år.

Alla verksamheter utom kultur och fritid redovisar överskott eller nollresultat. Resultatet utgör 2,1 procent av budgetramen.

Nettokostnadsutvecklingen jämfört med föregående år är en minskning på 1,1 procent.

Intäkterna har ökat med 8,8 procent. Det är främst intäkterna för statsbidrag som har ökat. Vid delårsbokslutet låg statsbidragen på samma nivå som för perioden året innan. Sedan dess har fler statsbidrag inkommit som beslutats sent på året, sammanlagt 2,0 mnkr. I vissa av fallen har statsbidragen varit kopplade till inköp såsom litteratur och motsvarande kostnad har då uppstått i och med inköpen. I andra fall har statsbidragen varit kopplade till arbeten/åtgärder som genomförts innan beslutet om statsbidragsutbetalningen och då genererat ett rent överskott.

Intäkter för såld verksamhet har också ökat något.

Minskningen i kostnader för bidragsutbetalningar på 1,2 procent beror på färre utbetalningar för inackorderingsbidrag och anslutningsersättning. Bidrag till föreningar ligger kvar på samma nivå som föregående år, med samma nivå på underskott.

Minskningen i kostnader för köpt verksamhet är 0,5 procent eller 0,5 mnkr. Vid delåret låg minskningen på 5,0 procent och detta beror på att kostnadsstyngden har legat på hösten och då främst för verksamheterna förskola, gymnasium och anpassat gymnasium.

Personalkostnaderna har minskat med 2,8 procent årets löneökningar på 3,4 procent till trots. En del beror på att den av SKR fastställda procentsatsen för personalomkostnader minskade med 5,5 procent mellan åren.[1] Totalt sett har personalomkostnaden minskat med 10,8 procent mellan åren. Utöver minskningen i personalomkostnader mellan åren, har nämnden fått budget för en av SKR preliminär procentsats för personalomkostnader vilket sänktes när det fastslagits. Detta innebär att nämnden fått cirka 1,6 mnkr högre kompensation i budget än vad kostnaderna borde varit. Den andra delen beror på det arbete som verksamheterna gjort för att nå budget i balans vilket inleddes förra hösten på grund av det underskott nämnden då uppvisade.

Fastighetskostnader har ökat med 5,7% där störst ökning är internhyror och hyra (Vinkelvägen) motsvarande 2,6 mnkr. Ökningen i lokalvård och vaktmästeritjänster utgör en väldigt liten del av ökningen.

Kostnader för förbrukning och underhållsmaterial har ökat med 29,8 procent. Den största ökningen har skett på inköp av förbrukningsinventarier och böcker 1,2 mnkr ofta kopplade till de sent beslutade statsbidragen nämnda ovan. Kostnaden för leasade datorer är oförändrad sedan föregående år.

Övriga kostnader har ökat 0,3 procent. Skolskjuts- och busskortskostnaderna har ökat med 0,9 mnkr. Kostnader för måltid och avskrivningar har minskat med 0,7 mnkr.

Finansiella kostnader (bl.a. ränta på avskrivningar för reinvesteringar) har ökat med 7,2 procent med då summan är relativt liten är skillnaden tämligen oförändrad monetärt.

5.2 Resultat och prognos, per verksamhet

	Helår 2025			Helår 2024
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Nämnd	-0,8	-1,0	0,2	-0,7
Kultur & Fritid	-13,1	-12,6	-0,5	-13,0
Förskola	-75,3	-76,7	1,4	-75,9
Fritidshem	-21,9	-22,5	0,7	-21,6
Grundskola	-152,5	-155,0	2,5	-155,9
Anpassad grundskola	-14,2	-15,0	0,8	-15,6
Gymnasie	-50,7	-51,1	0,4	-51,2
Anpassat gymnasie	-3,3	-3,7	0,4	-1,8
Vuxenutbildning	-2,4	-3,9	1,5	-2,1
Gemensamt	-0,7	-0,7	0,0	-1,0
Totalt	-334,8	-342,1	7,3	-338,7

Tabellen ovan visar i tur och ordning: nettokostnaderna för året, budget för året, avvikelsen dem emellan samt nettokostnaden för föregående år.

Nämnd

Nämnden redovisar ett överskott på 0,2 mnkr för helåret. Prognosen har varit stabil under året.

Föreningsstöd/kultur

Fritid och kultur redovisar ett underskott på 0,5 mnkr. Prognos om underskott har funnits under hela året. Underskottet utgörs i sin helhet av ökade utbetalningar aktivitetsbidrag på grund av ökat antal aktiviteter hos föreningarna. Under pandemin minskade aktiviteterna, för att senaste åren öka markant. Underskottet för aktivitetsbidrag var 0,5 mnkr även 2024.

Förskola

Verksamheten förskolan redovisar ett överskott på 1,4 mnkr för helåret. Överskottet kommer från mindre överskott från flera enheter. Barnantalet har varit lägre på enheterna än budgeterat och man har genom det inte nyttjat resurspersoner i samma utsträckning som tidigare. Man beskriver att då man på enheterna skapat en stabilare grundorganisation, samt det faktum att barnantalet varit färre, gjort att vikarier inte nyttjats i samma utsträckning som tidigare, vid vård av barn eller sjukfrånvaro. Det arbete som rektorerna genomförde förra hösten för att nå budget i balans har medvetet gett dem utrymme inom sin ram att

tillsätta resurser i det fall behovet skulle uppstå, utan att det skulle leda till andra besparingar.

Köpt verksamhet redovisar ett underskott på 0,5 mnkr. Kostnaderna ökade med 37 procent på höstmånaderna. Troligen har det minskade barnantalet även i andra kommuner, öppnat upp platser för både dem och friskolor att sälja.

Nettokostnaderna har minskat med 0,8 procent där minskade lönekostnader utgör 3,5 procent av totalen medan inköp och köpt verksamhet ökat med 1,6 procent av totalen.

Fritidshem

Verksamheten fritidshem redovisar ett överskott på 0,7 mnkr för helåret.

Enheterna har ett gemensamt underskott på 0,5 mnkr. Överskottet kommer från central buffert då man haft färre elever än budgeterat samt att kostnaderna för köpt verksamhet redovisar överskott.

Nettokostnaderna har ökat med 1,3 procent där ökade lönekostnader utgör 5,2 procent av totalen.

Grundskola F-9

Verksamheten grundskola redovisar ett överskott på 2,5 mnkr på helåret. Nästan alla enheter redovisar ett överskott eller nollresultat. Gemensamt visar enheterna ett överskott på 0,7 mnkr. Enheterna har stadigt förbättrade prognoser eller ökat överskottet över året.

Liksom för förskolan, har rektorerna i grundskolan genomfört ett stort arbete med att nå budget i balans. I det fall man nått ända fram, har man lyckats skapa sig ett budgetutrymme inom den egna organisationen att tillsätta ytterligare resurs i det fall behovet skulle uppstå.

Enskilt störst överskott redovisar elevhälsan 1,4 mnkr, där sjukskrivningar i inledning av året samt vakant tjänst under hela höstterminen sänkt personalkostnaderna jämfört med budgeterat. Utöver det tillkom ett statsbidrag för elevhälsan sent under året där man ombeslutat beloppet som då blev nästan sex gånger större än första beslutet. Arbetet kopplat till det statsbidraget var redan utfört.

Grundskola redovisar också ett större överskott centralt för volymbuffert, sålda och köpta platser samt IT.

Nettokostnaderna har minskat med 2,2 procent där minskade lönekostnader utgör 2,1 procent av totalen. Minskade kostnader för köpt verksamhet samt högre statsbidragsintäkter tas ut av ökade kostnader för lokaler och inköp.

Anpassad grundskola

Verksamheten anpassad grundskola redovisar ett överskott på 0,8 mnkr.

Verksamheten redovisar ett mindre överskott. Överskottet på den centrala

volymbufferten utgör merparten. Elevantalet är lägre i år och kostnader för köpt verksamhet har minskat. Verksamheten har samtidigt fått intäkt för såld plats till skillnad från föregående år.

Nettokostnaderna har minskat med 8,5 procent där minskade kostnader för köpt verksamhet, personal, inköp och intäkt för såld verksamhet utgör merparten.

Gymnasieskola

Verksamheten gymnasieskola redovisar ett överskott på 0,4 mnkr. Överskottet kommer från lägre kostnader för köpt verksamhet. Busskort redovisar ett underskott.

Nettokostnaderna har minskat med 1,1 procent.

Anpassad gymnasieskola

Verksamheten anpassad gymnasieskola redovisar ett överskott på 0,4 mnkr. Överskottet kommer från lägre kostnader för köpt verksamhet och skolskjuts än budgeterat. Priserna för de köpta platserna blev högre än budgeterat men elevantalet blev färre på grund av en utflytt.

Nettokostnaderna har ökat med 86,5 procent. Elevantalet har mer än fördubblats jämfört föregående år.

Vuxenutbildning

Verksamheten vuxenutbildning redovisar ett överskott på 1,5 mnkr. Årets prognoser har legat i paritet med resultatet. Anpassad vuxenutbildning är den enda utbildningsform som nyttjat hela sin budget. Resterande utbildningsformer visar överskott.

Nettokostnaderna har ökat med 14,2 procent. Det är främst kostnader för gymnasial vuxen- och påbyggnadsutbildning som ökat.

Gemensamt

Verksamheten redovisar ett nollresultat för helåret. Här ligger delar av de centrala löner som arbetar mot nämnd samt del av lokalkostnad för Vinkelvägen.

Nettokostnaderna har minskat med 29,0 procent och beror i sin helhet på en omfördelning av hyran för Vinkelvägen där 100 procent låg på denna post 2024 men där ca 80 procent från 2025 är utfördelad på de andra verksamhetsområdena inom utbildning.

5.3 Prognoserna under året, samt eventuella åtgärder

	feb	mar	apr	aug	sep	okt	nov	bokslut
Nämnd	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Kultur & Fritid	-0,2	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4	-0,5

Förskola	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,5	0,4	1,4
Fritidshem	0,2	0,3	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6	0,7
Grundskola	-1,5	-1,5	-1,7	-0,9	-0,3	1,0	1,6	2,5
Anp. grundskola	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,5	0,8
Gymnasie	0,8	0,8	0,3	0,0	0,5	-0,2	-0,2	0,8
Vuxenutbildning	1,5	1,5	1,5	1,3	1,3	1,3	1,4	1,5
Gemensamt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	2,2	2,3	1,6	2,0	3,2	3,3	4,1	7,3
<i>Procent av budget</i>	0,7%	0,7%	0,5%	0,6%	0,9%	1,0%	1,2%	2,1%

Prognostiserade överskottet har stadigt ökat sedan april. Störst förbättring står grundskolan för och förändringen där har främst skett på personalkostnadssidan.

Ett

stort arbete har genomförts sedan underskottet föregående höst. Alla enheter har fortsatt

inte nått hela vägen fram och redovisar fortsatt underskott. Dock är underskotten långt

mindre än tidigare år. Övertalighetsprocessen på Töllsjö som fick sitt avslut tidigare än

beräknat har påverkat den enhetens prognos stort. Vakans på elevhälsan hade prognostiserats tillsättas under hösten vilket inte skedde. Elevhälsan fick också ett större

bidrag i slutet av året där beloppet ombeslutades sent.

Man har ökat undervisningstiden på lärare generellt men också höjt på individer som tidigare haft lägre undervisningstid. Lärare som gått i pension har i vissa fall inte ersatts.

Som beskrevs vid delåret har prognoserna för de mer personalintensiva verksamheterna

lagts med viss restriktivitet, då det finns erfarenhet av större svängningar och prognoserna för dessa verksamheter kunde tack vare det komma att förbättras.

För prognos för personalkostnader tar man ofta utgångspunkt i kostnaden månaden eller

månaderna innan med korrigeringar för det man förväntar sig ske på respektive enhet.

För grundskolan var personalkostnaderna lägre i december än i november, där man trott

på högre kostnader vilket är orsaken till skillnaden i den sista prognosen jämfört med resultatet. Man beskriver att man haft svårt att få tag i vikarier i slutet av året samt att många plockat ut semester i december.

Förskolans arbete med föregående års underskott visade utfall redan under föregående höst och till årets budgetarbete. Man har fortsatt justera, främst på grund av minskade barnkullar.

Förskola har vid alla prognostillfällen visat ett överskott på 1,0 mnkr fram till prognosen i oktober då kostnaden för köpta platser ökade med 0,6 mnkr jämfört med tidigare prognoserna för höstens kostnader. Vid årets slut blev underskottet för köpt verksamhet något förbättrat jämfört med prognos men den stora ökningen i överskottet står personalkostnader för. Man hade liksom för grundskolan prognostiserat högre personalkostnader i december än utfallet i november. I stället blev kostnaderna mycket lägre. Man hade inte tagit i beaktande att man under jul skulle stänga alla förskolor förutom en på centralorten. Detta gjorde att många anställda kunde ta ut semester vilket markant sänkte personalkostnaderna i december.

Kostnaderna för inköp och köpt verksamhet blev inte heller så stora i december som hade prognostiserats. Förändringen mellan de två sista månadernas prognos och resultatet för gymnasium och anpassat gymnasium beror på att prognos på kostnader för köpt verksamhet legat kvar. För anpassat gymnasium låg ej fakturerade kostnader kvar för juni och juli för Borås stad i antagandet om att de skulle faktureras i efterhand men det har visat sig att Borås inte fakturerar för sommarmånaderna såsom Göteborgs stad gör. För gymnasiet låg en prognostiserad kostnad för hösten, baserat på vårens kostnad kvar, trots att eleverna slutat.

5.5 Investeringar

Investering (tkr)	Budget 2025	Utfall 2025	Avvikelse
Reinvesteringar	1 300	1 262	38

Nästan alla medel för årets reinvesteringar har nyttjats. Förskolornas inköp har till stor del varit fokuserad på lekmiljön både utom- och inomhus, tillgänglighetsanpassning samt åtgärder för sådant som uppkommit vid arbetsmiljörondd och miljöinspektion.

Grundskolornas inköp har varit mer riktade mot inomhusmiljö och har köpt in bland annat klassrumsinredning och slöjdmaskiner.

Kultur och fritid har bland annat köpt in inredning till biblioteken samt gymutrustning till "Stora idrottshallen".

IT utbildning har köpt in bland annat portabla projektorer som behövde ersättas och 3D-skrivare till enheterna.

6 Medarbetare

6.1 Personalstatistik

	Perioden innevarande år			Perioden föregående år		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal tillsvidareanställda	238	48	286	246	50	296
Andel tillsvidareanställda (%)	83,22	16,78	100	83,11	16,89	100
Antal visstidsanställda	16	5	21	18	5	23
Andel visstidsanställda (%)	76,19	23,81	100	78,26	21,74	100
Antal timavlönade (timmar)	24368,45	7060,84	31429,29	24512,68	9194,52	33707,2
Övertid/fyllnad/mertid (tim)	313,01	133,35	446,36	682,58	223,24	905,82
Andel tillsvidare m. heltid (%)	94,54	100,00	95,45	95,12	96,00	95,27
Sjukfrånvaro (%)	6,26	3,69	5,81	7,28	5,1	6,9
Sjukfrånvaro mer än 60 dagar (%)	32,86	15,77	30,99	33,08	21,65	31,62
Sjukfrånvaro under 29 år (%)	5,77	4,75	5,45	6,6	9,1	7,21
Sjukfrånvaro 30-49 år (%)	6,42	4,06	6,00	6,68	4,11	6,21
Sjukfrånvaro över 50 år (%)	6,06	2,54	5,55	8,39	5,72	8,03

Analys av personalstatistik

Personalstatistiken visar sammantaget på en relativt stabil personalsammansättning, men med vissa tydliga förändringar jämfört med föregående år. Det totala antalet tillsvidareanställda har minskat från 296 till 286 medarbetare, vilket speglar de anpassningar som genomförts utifrån förändrade volymer och ekonomiska förutsättningar. Könsfördelningen bland tillsvidareanställda är i stort sett oförändrad och fortsatt starkt kvinnodominerad, med cirka 83 procent kvinnor och 17 procent män, vilket är typiskt för verksamheter inom förskola och skola.

Antalet visstidsanställda har minskat något jämfört med föregående år, från 23 till 21 personer. Minskningen indikerar en viss återhållsamhet i användningen av tidsbegränsade anställningar och en strävan efter stabilitet i bemanningen.

Antalet timavlönade timmar har minskat jämfört med föregående år, från drygt 33 700 timmar till cirka 31 400 timmar. Detta, tillsammans med en markant reducering av övertid, mertid och fyllnadstid (från cirka 906 timmar till 446 timmar), tyder på en mer balanserad bemanningssituation och ett förbättrat planeringsläge i verksamheterna.

Andelen tillsvidareanställda med heltid är fortsatt mycket hög och i stort sett oförändrad mellan åren, cirka 95 procent totalt. Detta visar på en stabil anställningsstruktur och goda förutsättningar för kontinuitet i verksamheten.

Sjukfrånvaron har minskat tydligt jämfört med föregående år, från 6,90 procent till 5,81 procent totalt.

Även långtidssjukfrånvaron (mer än 60 dagar) har minskat något totalt, från 31,62 procent till 30,99 procent, vilket indikerar en försiktig positiv utveckling även om nivåerna fortsatt är relativt höga.

Sjukfrånvaron bland yngre medarbetare under 29 år har minskat jämfört med föregående år. Även i åldersgruppen över 50 år syns en tydlig förbättring, medan sjukfrånvaron i gruppen 30–49 år är relativt stabil mellan åren.

Sammantaget visar personalstatistiken på en utveckling mot lägre sjukfrånvaro, minskat övertidsuttag och färre timavlönade timmar, vilket kan kopplas till ett mer stabilt bemanningsläge och ett fortsatt systematiskt arbete med arbetsmiljö och planering. Samtidigt kvarstår utmaningar kopplade till långtidssjukfrånvaro, vilket fortsatt kräver riktade insatser och uppföljning inom ramen för förvaltningens arbetsmiljöarbete.

6.2 Kompetensförsörjning

För att klara kompetensförsörjningen behöver Utbildningsnämnden fortsätta att rekrytera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens. Alla barn och elever har rätt till utbildade och behöriga lärare. Det är viktigt för att de ska få en likvärdig utbildning av god kvalitet.

6.3 Arbetsmiljö och hälsa

Det skall i arbetet finnas rimliga förutsättningar för att utföra arbetet. Det krävs en balans mellan krav och resurser. Krav är en naturlig del av arbetet och är i sig inte skadligt. Krav kan vara både stimulerande och positiva och bidra till att skapa mening i arbetet. Men om kraven överstiger de resurser som finns under en längre tid, så ökar risken för ohälsa. Alla arbetsplatser skall regelbundet följa upp hur balansen mellan krav och resurser ser ut.

Kränkande särbehandling accepteras inte på arbetsplatserna. Med kränkande särbehandling menas handlingar som riktas mot en eller flera arbetstagare på ett kränkande sätt. Det ska finnas ett systematiskt arbetsmiljöarbete för att förebygga att kränkande särbehandling uppstår. Alla chefer med personalansvar ska ha kunskaper om hur man förebygger och hanterar kränkande särbehandling.

7 Internkontroll

7.1 Nämndens internkontrollplan

Risk- och väsentlighetsanalys

Nedan återfinns risk- och väsentlighetsanalysen, den berör utbildningsnämndens ansvarsområde. Arbetet med att värdera riskerna har gjorts genom att nämnden i en "workshop" resonerade kring riskerna samt bedömde konsekvens och sannolikhet. Värdet för de två grupperna samt totalvärdet redovisas i nedanstående tabell

Nr.	Risk	Grupp 1	Grupp 2	Total
1	Ekonomisk kontroll och budgetuppföljning	12	25	37
2	Kvalitetssäkring av undervisningen	16	9	25
3	Personalsäkerhet och arbetsmiljö	12	8	20
4	Elevhälsa och psykosocialt stöd	9	9	18
5	Efterlevnad av lagar och riktlinjer	5	6	11
6	Föräldra- och elevinflytande	6	4	10
7	Anpassning och integration för nyanlända elever	6	9	15
8	Förebyggande arbete mot frånvaro och studieavbrott	25	12	37
9	Informationssäkerhet och GDPR	15	4	19

Internkontrollplan

Internkontrollplanen utgår från risk- och väsentlighetsanalys och totalvärde på de sammanslagna konsekvens- och riskvärdena från de två "workshopsgrupper" ligger till grund för val av internkontrollområden.

Risk	Ekonomisk kontroll och budgetuppföljning <i>Säkerställa att budgeten följs och att resurser används effektivt</i>	
Insats	<ol style="list-style-type: none"> 1. Regelbundna budgetuppföljningsmöten 2. Digitala verktyg för ekonomisk kontroll 3. Utvärdering av resursfördelning 4. Riskanalyser för ekonomiska avvikelser 5. Utbildning i ekonomistyrning för skolledare 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Månadsvisa uppföljningar i nämnd 2. Implementering av nya <u>Raindance</u> 3. Arbete inför budget 2026 4. Handlingsplaner vid prognostiserade underskott 5. Kollegialt lärande samt inspel från relevant aktör
Ansvar	<u>UN</u> 's presidie, förvaltningschef, rektor	
Uppföljning	Månadsvis vid utbildningsnämndens möten	
Risk	Förebyggande arbete mot frånvaro och studieavbrott <i>Identifiering och uppföljning av elever med hög frånvaro och risk för studieavbrott.</i>	
Insats	Tydliga rutiner för tidig upptäckt av frånvaro Kartläggning och analys av frånvarorsaker Individuella åtgärdsplaner för elever med hög frånvaro Samverkan mellan skola och hem Förebyggande insatser mot psykisk ohälsa	<i>Hanteras i fastslagen rutin</i>
Ansvar	Verksamhetschef elevhälsa	
Uppföljning	Givna tillfällen vid utbildningsnämndens möten.	

7.2 Övriga delar i internkontrollen

7.2.1 Kontrollpunkter för dataskyddsarbetet

Utbildningsförvaltningen bedriver ett systematiskt och strukturerat arbete för att säkerställa informationssäkerhet och ett ändamålsenligt dataskydd i enlighet med gällande lagstiftning, däribland dataskyddsförordningen (GDPR) och patientdatalagen (PDL).

Som central digital plattform för lärande och samarbete används Google Workspace. Plattformen möjliggör en tydlig behörighetsstyrning där rätt information görs tillgänglig för rätt användare vid rätt tillfälle. Genom etablerade rutiner för användarhantering, åtkomst och dokumentdelning skapas en trygg och kontrollerad digital miljö för både elever och medarbetare. Digital dokumenthantering i Google Drive bidrar till ökad kontroll över informationsflöden och minskar riskerna jämfört med analoga eller ostrukturerade digitala arbetssätt.

Juridisk efterlevnad och informationssäkerhet säkerställs genom att IT-koordinator och IKT-pedagoger ansvarar för att de system som används inom ramen för Google Workspace uppfyller högt ställda krav avseende dataskydd, informationssäkerhet och upphandling. Tekniska lösningar används även för att begränsa distraktioner och motverka missbruk, exempelvis genom styrning och låsning av applikationer, i syfte att främja en god studiemiljö och skydda elevernas integritet.

En viktig del av arbetet är utbildning i digitalt ansvar. Eleverna ges kunskap om personlig integritet, dataskydd, källkritik och säker användning av digitala verktyg och molntjänster. Målsättningen är att alla elever ska lämna grundskolan med en väl utvecklad digital kompetens som gör dem rustade att på ett tryggt och medvetet sätt verka i ett informationstätt samhälle.

Utbildningsförvaltningen har även fastställda rutiner för att säkerställa att verksamhetssystem endast innehåller personuppgifter som är nödvändiga för verksamhetens ändamål. Systemförvaltare ansvarar för att rutinerna följs och att uppgifter som inte längre fyller någon funktion tas bort. Det är inte tillåtet att lagra personuppgifter för framtida, ospecificerade behov.

Inom elevhälsans journalsystem PMO genomförs regelbundna loggkontroller i enlighet med GDPR och patientdatalagen. Utbildningsnämnden, som personuppgiftsansvarig och vårdgivare, har ansvar för behörighetsstyrning, loggning och efterlevnad av inre sekretess. Loggkontroller genomförs systematiskt en gång per månad av systemförvaltare och medicinskt ledningsansvarig (MLA) för att säkerställa att endast behörig personal har tillgång till journaler och elevakter samt att ingen otillbörlig åtkomst sker. Som en del av detta arbete granskas även registrerade vårdnadshavare i systemet för att säkerställa att information lämnas till rätt person.

Sammantaget bedöms utbildningsförvaltningens arbete med informationssäkerhet och dataskydd vara ändamålsenligt, rättssäkert och i linje med lagstiftningens krav.

7.2.2 Systematiskt brandskyddsarbete (SBA)

Samtliga skolor och förskolor bedriver ett systematiskt brandskyddsarbete i enlighet med gällande föreskrifter. Under året har verksamheterna genomfört planerade utrymningsövningar samt kontroller av rutiner och ansvar, i samverkan med fastighetsförvaltningen. Uppföljning av SBA har genomförts inom ramen för ordinarie uppföljningsprocesser och sammanställs i samband med årsrapporten till nämnden. Eventuella brister eller utvecklingsområden som identifierats hanteras genom åtgärder i dialog mellan verksamhet och fastighetsförvaltning, med syfte att säkerställa en trygg och säker miljö för barn, elever och personal.

7.2.3 Genomgång av inköp

Nämnden säkerställer avrop enligt ramavtal genom att:

- Endast behöriga beställare får genomföra inköp.
- Tydliga interna rutiner för avrop från ramavtalsleverantörer.
- Användning av kommunens avtalsdatabas där aktuella ramavtal tillgängliggörs av upphandlingsenheten.
- Kontinuerlig information och påminnelser via intern kommunikation och ledningsstrukturer.
- Attesterande chef kontrollerar fakturor mot avtalade priser och leverantör.

Inköpsbeslut och avtalshantering regleras i kommunens delegationsordning. För Utbildningsnämnden gäller:

- Chefer med delegerad inköpsrätt (behöriga beställare) får fatta beslut om inköp och avrop inom givna ekonomiska ramar.
- Direktupphandlingar upp till 300 tkr beslutas av chef med delegation för ändamålet.
- Avrop inom befintliga ramavtal utförs av behöriga beställare som genomgått inköpsutbildning.
- Avtal som avser upphandlingar över 300 tkr hanteras av kommunstyrelsens upphandlingsfunktion enligt kommunens inköps- och upphandlingspolicy.

Utbildningsnämnden följer kommunens fastställda styrdokument och rutiner för upphandling och inköp. Kompetens, behörighet, dokumentation ramavtalsanvändning och avtalsskrivning säkerställs genom utbildning, delegering, uppföljning samt nära samverkan med kommunens upphandlingsenhet